Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 12. februára 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 267 ZFEÚ – Uplatnenie prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora – Právomoc súdu vyššieho stupňa vydávať záväzné pokyny, pokiaľ ide o podmienky uplatnenia – Procesná autonómia členských štátov – Zásada efektivity – Dodržanie práva na obhajobu“

Vo veci C-704/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Specializiran nakazatelen săd (Špecializovaný trestný súd, Bulharsko) z 30. októbra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 12. novembra 2018, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

Nikolajovi Kolevovi a i.

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič a C. Lycourgos (spravodajca),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Európska komisia, v zastúpení: F. Erlbacher, R. Troosters a Y. Marinova, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 267 ZFEÚ.

2 Tento návrh bol predložený v rámci trestného konania vedeného proti pánovi Nikolajovi Kolevovi a i. (ďalej len „obvinené osoby“), ôsmim osobám obvineným z toho, že ako príslušníci bulharských colných orgánov spáchali rôzne trestné činy.

* Jazyk konania: bulharčina.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 2012, s. 1) s názvom „Právo na informácie o obvinení“ v odseku 3 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby sa najneskôr pri podaní obžaloby súdu poskytli podrobné informácie o obvinení vrátane povahy a právnej kvalifikácie predmetného trestného činu, ako aj povahy predpokladanej účasti obvinenej osoby na spáchaní tohto činu.“

4 Článok 7 tejto smernice s názvom „Právo na prístup k spisovému materiálu“ v odseku 3 stanovuje:

„Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, prístup k materiálom uvedeným v odseku 2 sa poskytne včas, aby sa tým umožnilo účinné uplatnenie práva na obhajobu, a najneskôr pri podaní obžaloby súdu na účel vynesenia rozsudku. Ak neskôr príslušné orgány získajú ďalšie dôkazy, prístup k nim poskytnú včas na to, aby sa mohli vziať do úvahy.“

Bulharské právo

5 Podľa § 249 Nakazatelno procesualen kodeks (trestný poriadok) môže súd ukončiť súdnu fázu trestného konania a vrátiť vec prokurátorovi na odstránenie formálnych vád spadajúcich do prípravnej fázy tohto konania, ktoré sa týkajú informovania obvinenej osoby o obvinení vznesenom proti nej a poskytnutia prístupu k spisovému materiálu.

6 Ako teda vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, vnútroštátna právna úprava uplatniteľná na skutkové okolnosti vo veci samej bráni tomu, aby súdne rozhodnutie prijaté na základe § 249 trestného poriadku mohlo byť po jeho prijatí zmenené.

7 § 368 a § 369 trestného poriadku v znení účinnom v čase skutkových okolností vo veci samej stanovovali mechanizmus, ktorý umožňoval osobám, proti ktorým sa viedlo trestné stíhanie, dosiahnuť z dôvodu podstatných formálnych porušení zo strany prokurátora definitívne ukončenie trestného konania v celom rozsahu, teda nielen súdneho konania, ale aj prípravnej fázy tohto konania.

8 Podľa § 369 trestného poriadku musel súd na návrh obvinenej osoby po konštatovaní, že prípravná fáza trestného konania nebola ukončená v lehote dvoch rokov od obvinenia, vrátiť vec prokurátorovi tak, že mu stanoví lehotu na dokončenie vyšetrovania veci a ukončenie tejto prípravnej fázy, a to buď ukončením trestného stíhania, alebo podaním obžaloby vo veci. V prípade podania obžaloby mal prokurátor dodatočnú lehotu, aby podal obžalobu na súd.

9 V prípade, že prokurátor nedodržal tieto nové lehoty, musel súd rozhodnúť vo veci a ukončiť trestné konanie. Ak však prokurátor v stanovených lehotách ukončil prípravnú fázu konania a v stanovenej lehote podal na súd obžalobu, súd preskúmal zákonnosť konania a najmä sa uistil o tom, že nedošlo k porušeniam podstatných formálnych náležitostí. Ak súd usúdil, že došlo k takýmto porušeniam, opätovne vrátil vec prokurátorovi, pričom mu stanovil dodatočnú lehotu na odstránenie konštatovaných porušení. Ak prokurátor nedodržal túto poslednú uvedenú lehotu, neodstránil uvedené porušenia alebo sa dopustil nových porušení, súd musel ukončiť trestné konanie.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

10 Voči obvineným osobám je od roku 2012 vedené trestné konanie za to, že sa ako príslušníci bulharských colných orgánov podieľali na zločineckej skupine. Keďže vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, Specializiran nakazatelen săd (Špecializovaný trestný súd, Bulharsko) dospel k záveru, že obvinenia neboli vznesené príslušným orgánom, a že obsahujú formálne porušenia, vrátilpostúpil vec príslušnému špecializovanému prokurátorovi, aby voči obžalovaným vzniesol nové obvinenia. Konanie však bolo následne prerušené a lehoty na účely vyšetrovania boli viackrát predĺžené.

11 V roku 2014 bol na vnútroštátny súd podaný návrh na uplatnenie postupu stanoveného v § 368 a § 369 trestného poriadku. V súlade s týmito ustanoveniami tento súd najprv vrátil vec prokurátorovi a stanovil mu trojmesačnú lehotu, aby ukončil vyšetrovanie, vzniesol nové obvinenia, oboznámil s nimi a s obsahom vyšetrovania obvinené osoby a ukončil prípravnú fázu trestného konania, pričom prokurátor mal následne k dispozícii dodatočnú lehotou, aby podal na súd obžalobu.

12 Po tom, čo prokurátor vzniesol nové obvinenia a podal obžalobu v stanovených lehotách, tento súd konštatoval nové procesné pochybenia v neprospech obvinených osôb a vec znovu vrátil prokurátorovi.

13 Uznesením z 22. mája 2015 ten istý súd konštatoval, že prokurátor nenapravil skôr konštatované porušenia podstatných formálnych náležitostí a dopustil sa nových porušení. Dospel teda k záveru, že podmienky na ukončenie trestného konania boli splnené a že z tohto dôvodu naňho majú uvedené osoby nárok.

14 Napriek týmto zisteniam však vnútroštátny súd nenariadil ukončenie trestného konania podľa § 368 a § 369 trestného poriadku, ale ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania v prejednávanej veci, na základe § 249 tohto poriadku rozhodol o ukončení súdneho konania a opätovne vrátil vec prokurátorovi, aby odstránil formálne vady, ktoré sa týkali jednak informovania obvinených osôb v súvislosti s obvinením, ktoré voči nim bolo vznesené, a jednak poskytnutia prístupu k spisovému materiálu.

15 Súd rozhodujúci o odvolaní podanom proti tomuto uzneseniu z 22. mája 2015 v uznesení z 12. októbra 2015 rozhodol, že vnútroštátny súd mal pristúpiť k ukončeniu trestného konania v súlade s § 368 a § 369 trestného poriadku, a vrátil vec tomuto súdu.

16 Rozhodnutím z 11. novembra 2015 sa vnútroštátny súd obrátil na Súdny dvor s prvým návrhom na začatie prejudiciálneho konania, ktorý viedol k rozsudku z 5. júna 2018, Kolev a i. (C-612/15, ďalej len „rozsudok Kolev“, EU:C:2018:392).

17 V bode 1 výroku tohto rozsudku Súdny dvor rozhodol, že článok 325 ods. 1 ZFEÚ bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje postup ukončenia trestného konania, o aký ide v § 368 a § 369 trestného poriadku, ak sa táto právna úprava uplatňuje na konania začaté v súvislosti s prípadmi závažného podvodu alebo inej závažnej protiprávnej činnosti poškodzujúcej finančné záujmy Európskej únie v colnej oblasti. V tom istom bode dodal, že vnútroštátnemu súdu prislúcha zabezpečiť plný účinok článku 325 ods. 1 ZFEÚ tak, že podľa potreby upustí od uplatnenia uvedenej právnej úpravy, pričom musí dbať o to, aby bolo zaručené dodržiavanie základných práv obvinených osôb, pričom v bode 70 tohto rozsudku spresnil, že medzi tieto práva patrí právo týchto osôb na to, aby ich vec bola prejednaná v primeranej lehote.

18 Súdny dvor v bode 67 toho istého rozsudku spresnil, že v prípade, keď možno uvažovať o splnení povinností vyplývajúcich z článku 325 ods. 1 ZFEÚ prostredníctvom viacerých opatrení, prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby určil, ktoré z týchto opatrení sa uplatní. V tejto súvislosti Súdny dvor

predovšetkým zvažoval možnosť vnútroštátneho súdu začať po tom, čo prokurátor podá obžalobu v stanovenej lehote, súdnu fázu trestného konania a sám napraviť prípadné nezrovnalosti, ku ktorým prípadne došlo počas prípravnej fázy tohto konania.

19 Pokiaľ ide o dodržanie práva obvinených osôb na prejednanie veci v primeranej lehote, Súdny dvor v bode 74 rozsudku Kolev rozhodol, že vnútroštátnemu súdu tiež prináleží, aby určil opatrenia, ktoré treba prijať na zabezpečenie dodržiavania tohto práva, a to s prihliadnutím na všetky procesné prostriedky, ktoré ponúka jeho vnútroštátne právo posudzované ako celok a vykladané s ohľadom na právo Únie. V prípade, že sa ukáže, že je možné uplatniť viacero riešení na to, aby sa zabezpečil plný účinok povinností vyplývajúcich z článku 325 ods. 1 ZFEÚ, uvedenému súdu prislúcha vybrať tie, ktoré z týchto jednotlivých riešení umožňujú v prejednávanej veci zaručiť dotknuté základné právo.

20 V bode 2 rozsudku Kolev Súdny dvor vyložil články 6 a 7 smernice 2012/13, ktoré zakotvujú práva obvinenej osoby na informácie o obvinení vznesenom proti nej a na prístup k spisovému materiálu.

21 Presnejšie, Súdny dvor rozhodol na jednej strane, že článok 6 ods. 3 tejto smernice nebráni tomu, aby boli podrobné informácie o obvinení oznámené obhajobe po podaní obžaloby súdu, ale ešte predtým, ako tento súd začne posudzovať dôvodnosť obvinenia a nezačne pojednávať o veci, či dokonca po začatí týchto pojednávaní, ale ešte pred rozhodnutím súdu, ak neskôr došlo k zmene takto oznámených informácií, s výhradou, že súd prijme všetky potrebné opatrenia na zaručenie dodržiavania práva na obhajobu a spravodlivý proces.

22 Na druhej strane Súdny dvor rozhodol, že podľa článku 7 ods. 3 smernice 2012/13 vnútroštátny súd musí zaručiť, aby bol obhajobe umožnený účinný prístup k spisovému materiálu, pričom tento prístup možno umožniť po podaní obžaloby súdu, ale ešte predtým, ako tento súd začne posudzovať dôvodnosť obvinenia a ako skutočne začne hlavné pojednávanie na tomto súde, či dokonca po začatí týchto pojednávaní, ale ešte pred rozhodnutím súdu, ak boli do spisu na konajúcom súde pridané nové informácie, s výhradou, že súd prijme všetky potrebné opatrenia na zaručenie dodržiavania práv na obhajobu a spravodlivý proces.

23 V bode 3 výroku rozsudku Kolev Súdny dvor podal výklad článku 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody (Ú. v. EÚ L 294, 2013, s. 1).

24 Vnútroštátny súd uvádza, že uzneseniami z 13. júna a zo 14. septembra 2018 uplatnil body 3 a 1 výroku rozsudku Kolev v tomto poradí.

25 Pokiaľ však ide o bod 2 výroku tohto rozsudku, vnútroštátny súd sa domnieva, že je konfrontovaný s vnútroštátnym procesným pravidlom, ktoré bráni jeho uplatneniu vo veci, ktorú prejednáva.

26 Uvádza totiž, že v prejednávanej veci bola súdna fáza trestného konania už ukončená uznesením z 22. mája 2015 prijatým na základe § 249 trestného poriadku, ktoré sa medzitým stalo právoplatným. Tento súd by tak podľa svojho vnútroštátneho práva nemohol vykonať akýkoľvek neskorší úkon, ktorý by mu umožnil vo veci samej uplatniť výklad smernice 2012/13, ktorý podal Súdny dvor.

27 Vzhľadom na body 67 a 74 rozsudku Kolev sa však vnútroštátny súd domnieva, že jeho vnútroštátne právo treba vykladať tak, aby táto procesná prekážka nebránila uplatneniu práva Únie.

28 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že konečné rozhodnutie o skončení súdnej fázy konania má procesný význam, keďže zahŕňa vrátenie veci prokurátorovi na účely dokončenia procesných úkonov a samo osebe nepriznáva obvineným osobám hmotné práva. Zastáva názor, že toto rozhodnutie priznáva týmto osobám z dôvodu, že vo veci vznikli prieťahy výhodu, ktorú nie je možné obhájiť,

pretože vedie k porušeniu zásady preskúmania trestného obvinenia v primeranej lehote, ako ju Súdny dvor uvádza v bodoch 70 až 74 rozsudku Kolev. Okrem toho poznamenáva, že v priebehu súdneho konania je možné dodržať všetky procesné práva, ktoré pre obvinené osoby vyplývajú zo smernice 2012/13, tak ako ju vyložil Súdny dvor v rozsudku Kolev.

29 Na základe týchto úvah vnútroštátny súd uznesením zo 14. septembra 2018 rozhodol o neuplatnení vnútroštátneho ustanovenia, ktoré neumožňuje zmeniť rozhodnutie o ukončení súdnej fázy konania prijaté na základe § 249 trestného poriadku.

30 Dve z obvinených osôb podali proti tomuto uzneseniu odvolanie, ktoré bolo zrušené súdom, ktorý vo veci rozhodoval, a to jednak z toho dôvodu, že rozsudok Kolev sa neuplatní, pokiaľ ide o už skončenú súdnu fázu, a jednak preto, že Súdny dvor nerozhodol o súlade § 249 trestného poriadku s článkom 325 ZFEÚ.

31 Odvolací súd vrátil vec vnútroštátnemu súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, pričom mu uložil, aby ukončil súdnu fázu konania a vrátil vec prokurátorovi. Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, spresňuje, že tak čelí výslovnému zákazu uplatniť bod 2 výroku rozsudku Kolev.

32 V tejto súvislosti má vnútroštátny súd pochybnosti, pokiaľ ide o výklad tohto rozsudku, ktorý prijal odvolací súd. Odvolací súd totiž založil svoje rozhodnutie na skutočnostiach, ktoré boli Súdnemu dvoru známe v čase vydania rozsudku, teda na tom, že súdne konanie bolo ukončené uznesením z 22. mája 2015. Práve vzhľadom na tieto skutočnosti pritom Súdny dvor výslovne stanovil možnosť vnútroštátneho súdu vykonať uvedený rozsudok tým, že začne súdnu fázu konania a sám napraví procesné vady.

33 Za týchto podmienok Specializiran nakazatelen săd (Špecializovaný trestný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 267 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že umožňuje vnútroštátnemu súdu upustiť od uplatnenia rozsudku vydaného v prejudiciálnom konaní v rámci konania vo veci samej, v ktorom sa tento rozsudok vydal, tým, že odkáže na skutkové okolnosti, ktoré Súdny dvor zohľadnil pri rozhodovaní o návrhu na začatie prejudiciálneho konania?“

O prejudiciálnej otázke

34 Na úvod treba poukázať na to, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že uznesením z 22. mája 2015, prijatým na základe § 249 trestného poriadku, vnútroštátny súd ukončil súdnu fázu trestného konania vo veci samej, a to rozhodnutím, ktoré podľa vnútroštátneho práva bráni tomu, aby súdna fáza konania mohla byť opätovne začatá. Keďže sa odvolací súd domnieval, že rozhodnutie prijaté na takomto základe má za následok vrátenie veci prokurátorovi, vytkol vnútroštátnemu súdu, že 14. septembra 2018 v nadväznosti na rozsudok Kolev rozhodol o neuplatnení § 249 trestného poriadku, aby sám odstránil procesné nedostatky, ku ktorým došlo v prípravnej fáze tohto konania. Okrem toho mu tento odvolací súd na základe uvedeného § 249 uložil povinnosť vrátiť vec prokurátorovi.

35 Vnútroštátny súd sa však domnieva, že takýto záväzný pokyn znamená nevykonanie bodu 2 výroku rozsudku Kolev.

36 Za týchto podmienok treba položenú otázku chápať tak, že jej cieľom je v podstate zistiť, či sa má článok 267 ZFEÚ s ohľadom na výklad článku 6 ods. 3 a článku 7 ods. 3 smernice 2012/13, ktorý podal Súdny dvor v bode 2 výroku rozsudku Kolev, vykladať v tom zmysle, že bráni pravidlu vnútroštátneho práva, ktoré vnútroštátnemu súdu ukladá povinnosť podriadiť sa záväznému pokynu,

ktorý mu adresoval súd vyššieho stupňa, vrátiť vec samu po ukončení súdnej fázy trestného konania prokurátorovi, aby boli napravené procesné pochybenia, ku ktorým došlo v prípravnej fáze tohto konania.

37 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora článok 267 ZFEÚ od vnútroštátneho súdu vyžaduje, aby plne uplatňoval výklad práva Únie, ktorý v prejudiciálnom konaní podal Súdny dvor (pozri v tomto zmysle rozsudky z 3. februára 1977, Benedetti, 52/76, EU:C:1977:16, bod 26, a z 5. júla 2016, Ogňanov, C-614/14, EU:C:2016:514, bod 28).

38 S cieľom odpovedať na položenú otázku treba preto v prvom rade spresniť dosah rozsudku Kolev, pokiaľ ide o výklad článku 6 ods. 3 a článku 7 ods. 3 smernice 2012/13, ktorý je predmetom bodu 2 výroku tohto rozsudku, a následne v druhom rade preskúmať, či sa má pravidlo vnútroštátneho procesného práva, o ktoré ide vo veci samej, stanovené v § 249 trestného poriadku, ktoré vykladá vnútroštátna judikatúra v tom zmysle, že po skončení súdnej fázy trestného konania súd už o veci nerozhoduje a vec je nutné vrátiť prokurátorovi, aby mohli byť napravené procesné pochybenia, ku ktorým došlo v prípravnej fáze tohto konania, má takú povahu, že môže brániť uplatneniu uvedeného bodu 2.

39 V prvom rade, pokiaľ ide o dosah rozsudku Kolev, treba uviesť, že v bode 2 výroku tohto rozsudku, ako vyplýva z bodov 20 až 22 tohto rozsudku, Súdny dvor v podstate spresnil okamih, v ktorom treba zabezpečiť prospech z procesných práv zakotvených v článku 6 ods. 3 a článku 7 ods. 3 smernice 2012/13, t. j. v zásade najneskôr predtým, ako trestný súd začne posudzovať dôvodnosť obvinenia a ako začne hlavné pojednávanie na tomto súde.

40 Naopak, treba konštatovať, že rozsudok Kolev nespresňuje ani, ktorý vnútroštátny orgán je poverený zabezpečiť, že obvinené osoby majú prospech z predmetných práv, ani postup, ktorý treba v tejto súvislosti dodržať.

41 Pokiaľ ide o podmienky tohto postupu, Súdny dvor nanajvýš v bode 98 tohto rozsudku uvádza, že prináleží vnútroštátnemu súdu, aby zaručil spravodlivú rovnováhu medzi dodržiavaním práva na obhajobu na jednej strane a potrebou zaručiť účinné trestné stíhanie a postih trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, ako aj potrebou dbať o to, aby konanie prebehlo v primeranej lehote, na strane druhej.

42 Treba uviesť, že podobnú povinnosť má počas prípravnej fáze trestného konania nevyhnutne aj prokuratúra.

43 V bodoch 72 a 73 rozsudku Kolev Súdny dvor ďalej uviedol, že primeranosť dĺžky konania nemožno stanoviť odkazom na konkrétnu maximálnu hranicu vymedzenú abstraktným spôsobom, ale musí sa posúdiť v každom jednotlivom prípade v závislosti od okolností vlastných každej veci, akými sú napríklad význam a zložitosť sporu alebo aj správanie príslušných orgánov a účastníkov konania, počet obvinených osôb, ako aj dĺžka trvania a závažnosť skutkov, z ktorých sú tieto osoby obvinené, pričom zložitosť sporu alebo spôsobovanie prieťahov zo strany obhajoby môžu odôvodniť lehotu, ktorá sa na prvý pohľad zdá príliš dlhou.

44 Z toho vyplýva, že rozsudok Kolev nebráni tomu, aby práva obvinených osôb a ich advokátov na informácie o obvinení a na prístup k spisovému materiálu boli zaručené buď prokurátorom po vrátení veci do prípravnej fázy trestného konania, alebo vnútroštátnym súdom, keď bude vo veci podaná obžaloba.

45 Z toho vyplýva, že na rozdiel od toho, čo naznačuje vnútroštátny súd v znení svojej prejudiciálnej otázky, Súdny dvor v tomto rozsudku vôbec nezohľadnil skutočnosť, že súdna fáza trestného konania vo veci samej bola týmto súdom ukončená jeho uznesením z 22. mája 2015 prijatým na základe § 249 trestného poriadku.

46 Práve naopak, z bodov 41 a 67 rozsudku Kolev vyplýva, že samotný vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania predpokladal možnosť začať súdnu fázu konania bez ohľadu na prijatie svojho uznesenia z 22. mája 2015. Súdny dvor teda vôbec nepreskúmal a už vôbec neodmietol výklad § 249 trestného poriadku podaný odvolacím orgánom ako odporujúci právu Únie.

47 V druhom rade, pokiaľ o vplyv tohto pravidla vnútroštátneho procesného práva na uplatnenie bodu 2 výroku rozsudku Kolev, je nesporné, že uznesenie z 22. mája 2015 prijaté vnútroštátnym súdom na základe tohto ustanovenia malo za následok ukončenie súdnej fázy trestného konania a vrátenie veci prokurátorovi. Treba preto preskúmať, či takéto pravidlo môže brániť vnútroštátnym súdnym orgánom vykonať akýkoľvek neskorší úkon umožňujúci uplatniť výklad uvedený v uvedenom bode 2, ako sa obáva vnútroštátny súd.

48 V tejto súvislosti treba uviesť, ako vyplýva z bodov 67 a 74 rozsudku Kolev, že Súdny dvor nestanovil konkrétne podmienky uplatnenia bodu 2 výroku tohto rozsudku v rámci konania vo veci samej. Konkrétnejšie, keďže začatie súdnej fázy konania zo strany vnútroštátneho súdu, aby sám odstránil nedostatky je len jednou z možností, ktoré Súdny dvor uviedol v tomto rozsudku, výber týchto spôsobov patrí do procesnej autonómie členských štátov.

49 Za týchto okolností je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu, aby stanovil uvedené podmienky, a to pod podmienkou, že vnútroštátne pravidlá nebudú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu (zásada ekvivalencie) a že nebudú viesť k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky zo 16. decembra 1976, Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, body 5 a 6; z 28. septembra 1994, Fisscher, C-128/93, EU:C:1994:353, bod 39, ako aj z 29. júla 2019, Inter-Environnement Wallonie a Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, bod 171).

50 Treba teda overiť, či vrátenie veci prokurátorovi na účely nápravy procesných pochybení, ku ktorým došlo v prípravnej fáze trestného konania, môže porušiť tieto zásady, a to s ohľadom na výklad článku 6 ods. 3 a článku 7 ods. 3 smernice 2012/13, ktorý podal Súdny dvor v bode 2 výroku rozsudku Kolev.

51 V tejto súvislosti treba na jednej strane uviesť, že pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania nijako nevyplýva, že záväzný pokyn, ktorý vydal odvolací súd vnútroštátnemu súdu je v rozpore s touto zásadou.

52 Na druhej strane, pokiaľ ide o zásadu efektivity, treba na úvod pripomenúť, že právo Únie nebráni tomu, aby mal vnútroštátny súd povinnosť riadiť sa pokynmi súdu vyššieho stupňa, pokiaľ ide o výklad vnútroštátneho procesného práva na účely uplatnenia rozsudku vydaného v prejudiciálnom konaní, pokiaľ tieto pokyny neohrozujú predovšetkým účinnosť práva Únie, tak ako ho vyložil Súdny dvor v tomto rozsudku. Súdny dvor tak najmä rozhodol, že mu pod podmienkou, že je zaručená účinná ochrana individuálnych práv odvodených z práva Únie, neprináleží zasahovať do riešenia problémov príslušnosti, ktoré môže v rovine vnútroštátnej súdnej sústavy vyplynúť z kvalifikácie určitých právnych situácií založených na práve Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, bod 47).

53 Po tomto spresnení zo zásady efektivity vyplýva, že vnútroštátny súd nemôže byť povinný vyhovieť záväznému pokynu, ktorý mu adresoval odvolací súd, aby vrátil vec samu prokurátorovi, ak by tento pokyn ohrozil účinnosť článku 6 ods. 3 a článku 7 ods. 3 smernice 2012/13, ako ich vyložil Súdny dvor v rozsudku Kolev.

54 V tejto súvislosti však treba poznamenať, že hoci súdna fáza trestného konania, o ktoré ide vo veci samej, bola ukončená, neplatí to o celom tomto konaní, keďže vec bola vrátená prokurátorovi.

55 Nič však neumožňuje domnievať sa, že vrátenie veci samej prokurátorovi by mohlo ohroziť alebo brániť výkonu procesných práv zakotvených v článku 6 ods. 3 a článku 7 ods. 3 smernice 2012/13 a ohroziť tak potrebný účinok týchto ustanovení, pokiaľ prokurátor v rámci prípravnej fázy trestného konania alebo vnútroštátny súd v rámci súdnej fázy konania, ktorá po nej nasleduje, dbá na to, aby tieto ustanovenia, tak ako ich vyložil Súdny dvor v bode 2 výroku rozsudku Kolev, boli uplatnené.

56 Pokiaľ ide o obavy vyjadrené vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, v súvislosti s dôsledkami takéhoto vrátenia na dĺžku konania, treba zdôrazniť, ako vyplýva z bodu 42 tohto rozsudku, že prokurátorovi rovnako ako vnútroštátnemu súdu prináleží zabezpečiť počas prípravnej fázy trestného konania spravodlivú rovnováhu medzi dodržiavaním práva na obhajobu na jednej strane a potrebou zaručiť efektivitu stíhaní a trestania trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, ako aj potrebu, aby konanie prebehlo v primeranej lehote na strane druhej.

57 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že na položenú otázku treba odpovedať tak, že vzhľadom na výklad článku 6 ods. 3 a článku 7 ods. 3 smernice 2012/13, ktorý podal Súdny dvor v bode 2 výroku rozsudku Kolev, sa má článok 267 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že nebráni pravidlu vnútroštátneho procesného práva, ktoré vnútroštátnemu súdu vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, ukladá povinnosť, aby vyhovel záväznému pokynu, ktorý mu adresoval súd vyššieho stupňa, vrátiť vec po ukončení súdnej fázy trestného konania prokurátorovi, aby boli napravené procesné pochybenia, ku ktorým došlo v prípravnej fáze tohto konania, pokiaľ sú tieto ustanovenia práva Únie, tak ako ich vyložil Súdny dvor v bode 2 výroku uvedeného rozsudku, dodržané v rámci prípravnej fázy trestného konania alebo v rámci po nej nasledujúcej súdnej fázy tohto konania.

O trovách

58 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

S ohľadom na výklad článku 6 ods. 3 a článku 7 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní, ktorý podal Súdny dvor v bode 2 výroku rozsudku z 5. júna 2018, Kolev a i. (C-612/15, EU:C:2018:392), sa má článok 267 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že nebráni pravidlu vnútroštátneho procesného práva, ktoré vnútroštátnemu súdu vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, ukladá povinnosť, aby vyhovel záväznému pokynu, ktorý mu adresoval súd vyššieho stupňa, vrátiť vec po ukončení súdnej fázy trestného konania prokurátorovi, aby boli napravené procesné pochybenia, ku ktorým došlo v prípravnej fáze tohto konania, pokiaľ sú tieto ustanovenia práva Únie, tak ako ich vyložil Súdny dvor v bode 2 výroku uvedeného rozsudku, dodržané v rámci prípravnej fázy trestného konania alebo v rámci po nej nasledujúcej súdnej fázy tohto konania.

Podpisy